

REDACȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 20 cor.

pe 1/2 an . . . . . 10 .

pe 1/4 an . . . . . 5 .

pe o lună . . . . . 2 .

Tril de Duminică pe an

4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima

dată 14 bani; a doua oară

12 bani; a treia oară 8 b.

de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și

insertiunile sunt a se plăti

înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 602

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

PAGINI DIN LUPTELE NOASTRE.

La 1884 Ungurii din comitatul Aradului erau în mare strimtoare. Căpeteniile lor doreau să ajungă deputați în Dietă; afară de orașul Arad însă, încolo, în celelalte cercuri alegerea o decid *Românii*. Fruntașii unguri se rupeau deci după voturile românești. Ca să le câștige, și oamenii stăpânirii și potrivnicii, s'au arătat gata a intra în legătură cu fruntașii români.

Fișpanul *Tabajdi*, Ungurul incarnat, el însuși a pactat cu Români, după cum intrat-au în legătură cu noi fruntași ca *Vásárhelyi*, *Purgly*, *Urbán Iván* și alții, toți oamenii lui *Apponyi*.

Români ca *Mangra*, erau atunci bine priviți de Unguri. Azi însă, când *Urbán Iván* a ajuns în fruntea comitatului, cei din giurul lui *Mangra*, pentru-că în comitat susțin *drepturile limbii românești*, sunt numiți *nepatrioți*.

Maî zilele trecute vicarul *Mangra* și-a arătat mirarea că tocmai foștii *apponyiști* se năpustesc asupra sa, cei cari la 1884 au încheiat pact cu Români *naționaliști*. *Urbán Iván* a venit însă și a spus în „*Arad Közlöny*”, că nu știe să fi fost pe acea vreme vre-o legătură între prietini și politici și între Români. Și dădea a se înțelege că o asemenea legătură ar fi o rusine... *Vezi Domne*: Unguri de treabă nu-î îngăduit să stea de vorbă cu Români *naționaliști*, cari în ochii Ungurilor azi sunt *reî patrioți*.

Vicarul *Mangra* a venit însă și chiar în foile ungurești a arătat că fișpanul *Urbán* orî nu știe ce vorbește, are minte scurtă și nu-și aduce aminte de cele petrecute, orî e de *rea credință*. . . Noi credem maî mult aceasta din urmă. Destul că vicarul *Mangra* l'a strâns așa de strașnic cu ușa pe d. fișpan, încât acestuia i-a amuțit graiul și n'a mai suflat un singur cuvânt prin foile sale, ci s'a dat bătut.

Dovada cea maî strașnică adusă de *Prea Cuviosul vicar Mangra* este următorul apel:

Cătră alegătorii români din comitatul Aradului.

Conform însărcinării primite dela conferința generală ținută în Arad la 10 Aprilie a. c. comitetul central executiv hotărând în ședința din 14/26 și 15/27 Maiu a. c. asupra ținutei alegătorilor români față de alegerile de deputați dietali, conclusele sale luate vi-se aduc la cunoștință și vi-se recomandă în următoarele:

I. Președintele comitetului *Ioan P. Desean* deschizând ședința arată că din cauza apropierei alegerilor de deputați de o parte și pentru convocarea prea târzie a conferinței din Sibiu de altă parte s'a aflat îndemnat a convoca comitetul central pe astăzi spre a delibera asupra atitudinii ce trebuie să iee Români din comitat în fața alegerilor de deputați dietali.

Comitetul constatând și din a sa parte urgența de a ne pronunța în privința alegerilor de deputați, consimte cu învitate președintelui și trece la ordinea zilei.

II. *M. B. Stănescu* propune intrarea Românilor la alegeri pe baza programelor

naționale stabilită în conferința dela Sibiu la 1881.

Această propunere se primește unanim.

III. Cu privire la modul de procedere pentru executarea concluderilor de sub nr. 1 în privința activității la alegeri se naște o lungă și înfocată discuțiune.

Ioan Popovici Desean relevă comitetului că s'a pus privative în contact cu factorii dătorii de ton la alegerile în comitat și în special cu comitele suprem, care i-a făcut ofertul cu 2—3 cercuri electorale pentru candidații români, pe cari dînsul îi primește și cu program național român numai să între necondiționat în partidul guvernamental, deci propune spre primire ofertul comitetului suprem.

M. B. Stănescu se pronunță în contra fuzionării Românilor în partidul guvernamental și nu primește ofertul comitetului suprem, ci face următoarea contrapropunere: a-se exmite o comisie de trei pentru a sonda dispozițiile partidelor existente în privința unei posibile înțelegeri față de alegeri, având însărcinarea a le spune adevărul Românilor la programul național și afară de ajutorul numeric nimic altceva a le oferi, ear despre rezultat a raporta comitetului pentru decidera observând de acum că în cazul de nereușirea unei înțelegeri între partidele eterogene, partidul național român își va executa activitatea în măsura propriilor sale puteri.

Punând la vot propunerile făcute de *Ioan P. Desean* și *M. B. Stănescu*, comitetul primește cu majoritate de voturi propunerea lui *M. B. Stănescu*, alegând în comisiune pe d-nii: *M. B. Stănescu*, *Georgiu Venter* și *David Nicoară*, spre a se pune în conțelegere cu partidele existente maghiare, ear despre rezultat se raporteze în ședința de mâne care se va ținea la 11 ore înainte de amiază.

IV. După deschiderea ședinței *M. B. Stănescu*, ca raportorul comisiunii de trei raportează despre rezultatul misiunii, cu care comisiunea a fost însărcinată și anume, că maî întâiu s'a pus însuși în contact cu comitele suprem, pentru a ajunge la o înțelegere cu partidul guvernamental, față de alegeri, în sensul concluderilor de ieri și comitele suprem a descoperit că dacă români nu sunt învoiți a candida din partea lor deputați naționali, de partidă guvernamentală, cel maî favorabil ofert ce le poate face, este de a lăsa ca în două cercuri, a *Iosășelului* și *Radnei*, ei să poată candida deputați naționali, cu programa dela Sibiu astfel însă, ca dreptul de candidare să-l exercieze numai alegătorii din respectivele cercuri, fără ingerința comitetului central al partidei române promițând că nu va face nici un fel de influință la candidare, nici directă nici indirectă prin organele sale, făcând totodată angajament reciproc a sprigini pe candidatul român cu programul dela Sibiu fie cu ținuta opozițională, fie guvernamentală dară în recompensa acestui serviciu, Români să fie obligați a da voturile lor pe deputații guvernamentali, în toate celelalte cercuri electorale din comitat.

Raportorul după aceasta spune, că comisiunea s'a pus în contact cu comitetul și șefii partidei opoziționale moderate din comitat, dela cari au primit răspunsul, că ved bucuros pe români intrând în acțiune

cu ei, contra guvernului actual, și fără a se atinge de programa partidei naționale românești și a pretinde fuzionarea românilor în partidă lor, dînsii vor lucra pentru reușirea candidaților români, opoziționali în trei cercuri cu mijloace morale și legale neavînd alta pretensiune decât aceea, ca reciprocamente români să spriginească cu voturile lor pe candidații opoziției maghiare în cercurile unde au candidat dînsii.

În urmarea acestui raport oral făcîndu-se desbateri maî lungi *M. B. Stănescu* face următoarea propunere:

„Comitetul enunță drept atitudine față de alegerile de deputați dietali de acum a desvolta activitate cu program opozițional în contra regimului actual, avînd a sprigini moral pe candidații opoziției maghiare de ori care nuanță în acele cercuri, unde partidul național român, nu-și va pune candidații sîi”.

Ioan Beleș face contra propunere pentru a intra pe lîngă susținerea programei naționale dela Sibiu în partidul guvernului, și pe baza aceasta să procedăm la candidare.

Iar comitetul cu 11 voturi, contra 5, și două abțineri, primește propunerea făcută de *M. B. Stănescu*.

În urma acestora nu ne rămîne decât a ne aduna tot sub unul și același steag al solidarității naționale și a ne folosi de cel maî sfînt drept, dreptul de alegere, conform intereselor noastre grupându-ne în cercurile *Radna*, *Boroșineu* și *Josașel* pe lîngă candidații români naționali, iar în celelalte cercuri pe lîngă candidații opoziționali moderate.

Candidații comitetului sunt: în cercul *Boroșineului* *Mircea B. Stănescu*, în cercul *Radnei* *Ioan Moldovan*, ear în cercul *Josașelului* persoana adusă în combinațiune nedeclarând că primește candidarea, subsemnații au făcut provisiune cu *Dr. Georgiu Popa*.

Arad, 19/31 Maiu 1884.

Georgiu Telescu, *M. B. Stănescu,*
Dr. D. Magdu, *Dr. Ioan Pap,*
Georgiu Venter, *Ioan Cămpian,*
I. Truția, *Ioan Moldovan,*
Aurel Suci,

Vasilie Mangra,
notariul comitetului.

Reiese din aceasta nu numai că fișpanul de azi pe acea vreme pacta cu Români, ci că și fișpanul d'atunci pactase. Când sunt adică la strimtoare, Ungurii stau de vorbă chiar și cu aderenții programului dela Sibiu.

Strimtoarea aceasta însă nu se poate produce prin pasivitate, ci numai dacă și în viitor vom face ca atunci: să intrăm în alegeri, să nu lăsăm, ca azi, poporul pradă tuturor vinătorilor străini după deputație, ci fruntașii români să caute a fi pretutindeni stăpâni pe sufletul alegătorilor români.

Să-i vezi numai atunci pe d-nii *Urbán* și *Vásárhelyi* cum se vor muia, cum vor recunoaște eară că și Români naționaliști sunt buni patrioți și vor căuta să între la tocmeală cu ei. . . Se înțelege, rămâne ca fruntașii români să tragă învățăminte din cele pățite și să se cugete bine cu cine să stea de vorbă.

O învățatură avem deja și până acum: ca să-i facem să recunoască

dreptatea noastră, trebuie să ne arădăm tari!

Ear dacă la 1884 am fost așa de tari încât și oamenii stăpânirii și opoziția a pactat cu noi, pentru viitoarele alegeri să ne strângem atât de bine rîndurile, încât să nu ne pese nici de *apponyiști* d'atunci, acum ajunși la putere, nici de alții, ci să ducem la biruință, împotriva tuturor, steagul național!

Consistor plenar. Mâne Sâmbătă se va ține consistorul plenar al Dieceșei Aradului, sub presidenția *P. C. Sale protosincelului I. I. Pap*, nou alesul episcop.

La ordinea zilei vor fi mai mu'te afaceri importante. Astfel numirea de *protopop* în cercul *Radnei*. Credem a fi bine informați când vestim că numit va fi dl *Procopie Givulescu*, preot în *Curțici* și ajutor referent la *senatul bisericesc*.

De asemenea se vor lua dispoziții în vederea nouilor alegeri sinodale: se va hotărî ziua alegerii și a scrutinului și se vor numi comisarii de alegeri.

Lupta din Dietă.

Stăpânirii îi merge destul de rău în Dietă. *Kossuthiștii*, de astă-dată, așa se vede, nu s'au lăsat să fie miluiți de *Sell*, ci cu adevărat s'au așternut pe muncă și luptă grea. În fie care zi ei vorbesc ore întregi, așa că proiectul de lege militar nu se poate discuta și cu atât maî puțin vota pe ziua de 1 Martie, cum socotea stăpânirea.

Urmarea acestei lupte a fost că asențările s'au amânat. Ele nu pot să înceapă la 1 Martie, după-cum era planul, ci și pe 1 Aprilie cu greu se va vota legea în virtutea căreia să se poată face recrutarea.

Maî ales că în Dietă discuțiunile devin tot maî invergunate. Astfel în ședința dela 25 c. *Barabás Béla* a mers până acolo cu *indrăzneala*, încât s'a legat și de persoana *M. Sale*. A eis anume, că *M. Sa* nu vrea să țină socoteală de dorințele poporului maghiar, ci își vede numai de interesele dinastice cari tot maî mult se încrucează cu planurile Ungurilor.

Dacă asta va merge tot așa, a eis *Barabás*, *Kossuthiștii* vor pune și ei întrebarea, dacă rege ungar poate fi împăratul unui stat străin, capul unei familii domnitoare care de Unguri își bate joc și i folosește nu maî să tragă de pe ei soldați și bani.

Cu alte cuvinte: *Kossuthiștii* amenință. Se înțelege însă, că nimeni nu ia în serios amenințările, ci maî ales la Viena se știe că dacă opoziția ungurească face greutăți, este numai pentru ca să înlesnească guvernului a stoarce concesiuni în armată.

La un moment dat chiar se vorbise că opoziția va fi desarmată, venind guvernul cu oare-cari concesiuni. Viena nu se lasă însă, ci tocmai partidele din Austria au întărit poziția *Curții* față de Unguri, pentru-că dincolo, ori-cât sunt de invergunate luptele dintre diferitele neamuri, când a fost vorba de armata împărătească, toate au pus neacasul la o parte și au votat tot ce Imperatul cere pentru oștire.

Dacă Dieta din Budapesta va urma cu atitudinea ei de acum și va face pedeci, se va ajunge deci cel mult la — căderea gu-

vernului, dar de armată nu-și va putea bate joc nimeni. Cu atât mai puțin va fi îngăduiți să-și bată joc kossuthiștii, cari dacă fac pe grozavii, nu e pentru-că li-ar fi milă de popor, ci pentru-că ar voi ca și armata împărătească să fie întrebuințată întru desnaționalizarea noastră. Ei nu vor o armată a tu-uror neamurilor, ci în Ungaria numai ungurească, car dincolo, peste Leitha, vină potopul, lor puțin le pasă.

Noroc că nu ei singurii au cuvântul!

Adevărul străbate!

București, 25 Februarie.

În București apare, din Noemvrie a. tr., o foaie ungurească, „Bukaresti Magyar Ujság“. Directorul ei, preotul Holló János, misionar al societății „Szt. István“, a venit în țeară cu misiunea de a organiza pe Ungurii emigrați în România bisericește și naționalicește, și a-i „salva“ de perirea națională ce credea că-i amenință din partea Românilor. Bine înțeles, că el a venit în București saturat de ideile șoviniste ce sunt la modă în patria lui. În sensul acestor idei și-a început activitatea publicistică. Din tonul foaiei sale se vedea că el e pregătit de luptă aprigă contra Românilor, cari apără, persecută și desnaționalizează pe bieții Unguri. Era dar la început destul de resboinic, destul de agresiv și avea aerul că mari primejdii este chemat să învingă!

Dar abia după o jumătate de an s'a schimbat cu totul. Fumurile șoviniste, pentru cari în București lipsește ori-ce teren, s'au evaporat dintrinsul, și acum, având vederea limpede, a înțeles că toate apăsările și persecuțiile contra cărora a venit să lupte, nu există, și nici o primejdie nu este de invins aicea.

A înțeles și mai mult. A înțeles că dacă este vre-o primejdie la mijloc, primejdie care amenință și pe Ungurii din România, și pe cei de acasă, aceasta vine numai dela orbul șovinism, al presei și politicianilor din Budapesta.

În consecuență, ziarul ce a înființat, nu mai luptă contra Românilor, dar luptă contra șovinismului din patria sa mamă!..

Și nu se va îndoi nimenea, că această metamorfoză s'a petrecut fără nici un fel de ingerență din partea Românilor. Nimenea nu s'a ocupat aici de dl Holló și misiunea sa, nimenea nu se interesează de ceea ce scrie și publică, necum să poată fi vorba de ingerențe, de presiuni, intimidări, sau chiar procese de presă și altfel de persecuțiuni.

Va să zică adevărul străbate chiar și în sufletele ungurești, îndată ce sunt scăpate de obsesiunea șovinismului..

Este bine și pentru cititorii Dv. să știe acest lucru, și drept dovadă despre exactitatea lui, vă trimit aici, în traducere verbală, următorul articol, apărut în ziarul „Bukaresti Magyar Ujság“ dela 22 Febr. a. c.

„În România își câștigă pâinea în permanență mai mulți de 150.000 Unguri, pâne care acasă nu o găsesc. Unde se află în grupe mai mari, pot forma societăți, și dacă au mijloace, pot să-și țină și școli și biserici; nimenea nu-i conturbă ca să nu trăiască ungurește între pereții societăților, școlilor și bisericilor lor.

Va să zică nu-i merge rău muncitorului ungar în România, unde sunt binevăzute și nisuițele industriei și comerțului ungureș, ba nu numai binevăzute, dar chiar cu mai multă simpatie întâmpinate decât ale vechilor state industriale și comerciale.

„Din toate aceste ar trebui să con-

cludem, că în Ungaria este întâmpinată cu recunoștință buna dispoziție a României față cu Ungurii emigrați și față cu interesele economice ungurești, și că i-se exprimă mulțumită pentru aceasta. Dar tocmai contrariul se întâmplă: ziarele ungurești nu conțin decât știri defavorabile României și fel de fel de atacuri nemotivate.

„De câte ori apare câte o asemenea știre în foile din Budapesta, Ungurii din România au zile rele. Nu pentru că aici i-ar face cineva răspunzători pentru atitudinea presei din Budapesta, și i ar lăsa să simtească mânia Românilor, nu aceasta nu se întâmplă, dar au zile rele, pentru-că îi doare și se rușinează în sufletul lor că foile patriet lor sunt atât de nedrepte față cu țeara, care lor le arată atâta ospitalitate.

„Ce voesc ei din Ungaria? Dacă sunt atât de scurți vâzătorii în viitor, în cât apropierea nu li-se pare urgentă, pentru ce vor dușmanie? Ce folos ved în aceea, că neîntrerupt omoară, prin ura lor, ori-ce simpatie către Unguri?

„Cine va avea folos de aici? Ungurii cari trăiesc în România? Sau industria, comerțul, politica ungurească? Și care e cauza acestei grozave uri? A greșit România contra Ungariei? Este aici vre un curent anti-maghiar, dacă nu se provoacă din cealaltă parte? Nici vorba de așa ceva! Opinia publică ungurească pleacă dela prejudeții și presupunerii greșite, le vede toate în lumină falsă, câte se petrec aici sau nu le vede de loc, și este imposibil a o capacita să vadă adevărul. Ca și când și-ar fi pierdut vederea!

„Nu este fără interes a spune, că foile ungurești, cari mereu atacă, au intrare liberă în România, d. ex. „Magyar Szó“, pe când presa română, indiferentă față cu treburile ungurești, este cu totul oprită a intra în Ungaria. Dacă în adevăr ungarul ar fi urgisit aicea, nu s'ar fi oprit de mult intrarea în țeară a celor mai multe foi ungurești?

„Suntem convinși că foile ungurești sunt de bună credință și numai din lipsă de orientare atacă România, și tocmai de aceea le rugăm, în numele iubirii patriei ungurești, să și dea silința a cunoaște adevărata stare a lucrurilor și a fi drepte! Noi cari trăim aici în mijlocul națiunii românești, vedem că atitudinea anti-românească a presei ungurești strică foarte mult Ungariei, că i sacrifică simpatiile și poziția economică, fără ca să-i câștige în schimb alt-ceva. Și pe lângă că-i vatămă grav interesele, mai păcătuiește și în contra dreptății“.

Alegeri banffyane.

În ședința de Joi a Dietei maghiare s'a adus vorba despre chipul cum s'a făcut alegerea dela Ceica. Kossuthiștii au cerut desialță cu escluderea publicității, pentru-că cele-ce au avut să spună sunt d'o gravitate mare. S'au avut anume atâtea să destăinuiească, încât cearta a ținut dela orele 10 n. d. amezii până la 3 după amezii.

Cel dintâiu a vorbit Barta Ferencz. El a arătat că alegerea din Ceica s'au făcut întocmai ca pe vremea lui Banffy. Solgăbiraiele au dus poporul la vot cu puterea. Îndeosebi a terorizat solgăbirăul Markovici Károly, care cu ajutorul geandarmilor ducea oamenii cu sila în partidul guvernamental; astfel 44 căruțe pline cu alegători, formal au fost escote tate. Biroul de alegere a respins apoi 280 votanți cari nu știau să pronunțe numele candidatului kossuthist Adorján.

Gabányi, care ca și Barta a fost la Ceica, zice că așa „porcării electorale“ n'a văzut nici pe vremea lui Banffy. Alegătorii erau cumpărați ca marfa.

Tot în acest ton a vorbit și Molnár Akos.

Guvernamentalul Telegdi József spune însă că opoziții exagerează și că dacă e vorba de cumpărarea voturilor, apoi kossuthiștii să tacă, de oare-ce ei numai cu bani au lucrat.

A vorbit apoi Széll, care a zis că la ori-ce plângere telegrafică a primit, a luat măsuri de îndreptare. Solgăbiraiele nu putea să le îndepărteze însă dela alegere, căci trebuia să fie cine să susțină rinduală.

Opoziția a făcut un sgomot grozav când a vorbit întâiul ministru: sirigau toți și isbeau în bănci. Minute întregi Széll n'a putut să ajungă la cuvânt.

După toate probabilitățile, alegerea aceasta va fi protestată.

Din Reșița montană.

Spectabilul Domn d'Ele Vaux Bela, protopretorele cercului Reșiței, cu ocaziunea împlinirii postului de jude com. ținută la 5 Febr. a. c. spre umirea tuturor s'a prezentat și în mijlocul unei liniște de necrezut, a condus actul alegerii fără asistențe de gendarmi, ce s'a usitat a fi de față la asemenea casuri. —

Dacă luăm în considerare că Spectatul D sa, pătruns de binele și interesele publice ale poporului aparținător cercului Reșiței în fruntea caruna are fecicirea a sta de vi-o câteva luni, provăzută cu armele unei necredute liniștite și a bunel voinețe de a efectua actul alegerii conform receririlor nobilei misiuni a Spectat. D sa, și a dorinței majorității absolute a poporului, zic considerându-le toate acestea nu ne putem mira dacă Spect. D sa a aștat de bine și consult a se prezenta și conduce actul alegerii fără gendarmerie.

O astfel de alegere nu s'a pomenit de multă vreme.

Decurgerea în mod atât de înălțător a alegerii din chestiune ne îndreptătesce a deduce cu toată pozitivitatea că acolo, unde nu se ved prospecte a se putea agita cu succes la contra unei dorințe generale, de oare-ce autoritatea superioară e firm deciaș a satisfacă dorinței legale și juste a majorității absolute a poporului, nici un pas nu se va face în acest respect.

Tot tactical și bunăvoințel domnului protopretore o a se atibui și deosebirea ce s'a putut observa între alegerea agitate din anul trecut severitate în Reșița rom. cu ocaziunea restaurării reprezentanței și antistiei comunale la cari au fost concentrați până la 20 gendarmi; și între alegerea de jude comunal săvârșită în 5 l. c. sub conducerea Spect. Domn Protopretore actual.

Actul alegerii de jude comunal din 5 Febr n. a. c. s'a săvârșit în modul cel mai laudabil.

După alegerea bărbaților de încredere Domnului Protopretore — carele cum se vede de mai înainte a sondat terenul și a aflat dorința majorității poporului — după ce a făcut cunoscut că folosindu-se de dreptul ce i-l acordă legea — candidază la postul de jude comunal pe Costa Păteșan, Mihai Miercea și George Păteșan, poporul satisfăcut cu candidarea unanim proclamă pe Costa Păteșan, ear Domnului Protopretore, văzând unitatea de păreri îl declară de ales și după depunerea jurământului îi și predă sigilul comunei. —

La vorbirea bine potrivită a Domnului Protopretore — în carea cu deosebire a accentuat că dorința noastră cea mai de căpetenie a Spect. D sa e: menținerea păcii și a bunel înțelegeri în comunele aparținătoare cercului pretorial reșițan — veteranul și binemeritatul domn George Nicolaevič, în numele corpului reprezentativ și a alegătorilor îi răspunde mulțamindu-l pentru bunăvoința manifestată față de interesele comunei și în special față de dorința alegătorilor referitoare la candidarea făcută.

Între strigăte de „să trăiască“ părăseste apoi Spect. D sa locul de alegere petrecute numai de binecuvântarea poporului și de conștiința-i liniștită că și-a făcut misiunea conform dorinței generale.

Satisfăcut până la extremitate de un așa succes, o parte din popor trece drumul, la locuința nou alesului jude comenal unde a fost tractat cu alvalucul (blomșul) îndatnat, iar o altă parte tot spre acest scop în frunte cu domniul notari și alți din inteligență merg la ospățarie d-lui Petru Doja, unde între sunetele armonice ale muzicii își petrec cinstit până seara.

Din acest incident să imune de sine relevarea duor momente foarte importante. Poemul să referește la persoana neobositului apărător și luptător al intereselor poporului a d-lui G. Nicolaevič.

Meritele D-sale — între multe altele — le documentează în modul cel mai evident imponentul edificiu al casei com. precum și fundațiunile com. crește și augmentate de stimat D sa în resimpul de 18 ani cât i a fost posibil a ocupa postul de jude com. până la abdicarea de bună voe a D-sale, efectuită înainte de asta cu 3 ani.

Recunoștința poporului față de D sa, va fi de o potrivă în inimile tuturor locuitorilor reșițani fără deosebire de națiune.

Al doilea moment să referește la persoana noului jude com. care tot pe timpul d-lui G. Nicolaevič în decurs de 16 ani ca cassari com. la olăță au adunat, păstrat și pus ban pe ban până a adunat suma de 500 de florenți, din carea s'a ridicat pomposul edificiu al casei com. din Reșița-rom.

Situa și încrederea noului jude com. a d-lui Costa Păteșan e în popor așa de mare, cât cu bucurie e văzut de ori și-ce locuitor reșițan fără deosebire de naționalitate.

E rar a vedea așa persoane și lucră în așa mod stimat de conlocuitorii aceleiași comune.

Nepreocupatul.

COLECTA.

Pentru biblioteca „Casei Naționale a mai contribuit:

Suma precedentă Cor. 472.04

George Dogariu, preot, Lapusnic Cor. 2.—

Total . Cor. 474.04

In fața alegerilor.

În ședința de mâne a consistorului aradan se va ficsa data alegerilor sinodale.

Și până să putem face cunoscut cititorilor nostri ziua alegerilor, putem spune un lucru: prietini nostri din Consistor și Sinod nu urmăresc decât binele bisericei și școalei române. În înțelegere cu viitorul episcop, vor să puna capăt relelor ce bântuie eparchia Aradului.

Poporul, care ni-a stat în atâtea zile grele la spate, fără îndoială, și de astădată se va înșira sub steagul ce-l vor desfășura prietini nostri.

Tocmai de aceea vestim din vreme și rugăm pe toți cei cari, bisate, au sprijinit candidatura amicilor nostri, ca să nu se lege nici pentru viitoarele alegeri de cât tot cu aceia dintre prietini nostri căror li-a dat votul în trecut.

Nu mai așa umăr, la umăr, vom pute duce la desevărșită isbândă cauza dreaptă.

Prietini nostri, membri în Sinodul trecut bine înțeles, vor candida și în viitor.

Poporul să-i sprijinească, pentru-că numai bunăstarea poporului o urmărim cu toții.

Din străinătate.

Ziarul „Figaro“ este întemeiat pe acțiunii. Zilele acestea acționarii au ținut adunare generală, la care gerantul a prezentat bilanțul. S'au încasat 2,984.910 fr. 10 ct. S'au cheltuit 2,533.874 fr. 76 ct. (Redacția a costat 696,255.29 franci). Venitul curat al ziarului „Figaro“ în cursul anului 1902 a fost aproape o jumătate milion de franci, ear adăogând aici și cele 10% date gerantului, cari s'a pus la cheltuieli, venitul curat al acestui mare ziar întrecă suma de 1/2 milion.

Indeosebi a plăcut mult monologul „Herșcu Bocegiul“ predat cu multă iscusință glumeață de tinerul Iosif Cerdu și monologul „Baba Angelușia“ predat de I. Adam.

După concert a urmat dans care a durat până în zori.

La acest loc nu putem lăsa fără amintire recunoscătoare numele domnilor Virgil Tapu comerciant, care ostenește mult în interesul corului nostru; tot așa Rev. Domn protopop Filip Adam care încă ne dă tot sprijinul. Mulțumită ducem apoi P. On. Domn protopop Petru Corcan care a ținut și o cuvântare frumoasă cu ocaziunea aceasta și a delătat toate piedecile câte stăteau în calea progresului corului nostru.

Succesul material încă a fost îndestulitor încasându-se 72 cor. din cari după detragerea cheltuielilor restul se va folosi pentru o cruce.

V-am scris pe scurt despre aceasta zi frumoasă și Vă rog să publicați aceste știri, ca ea să nu se șteargă mult timp din sufletele noastre.

Constantin Cerdu.

De pe Murș.

Idea, de a aranja în acest Carnaval la Săvârșin (Soborsin) o petrecere curat românească, — a fost o idee foarte fericită și inițiatorii ei — merită laudă. Modul, de a împreuna frumosul cu folosul moral și material merită și mai mare laudă, ce cade toată asupra damelor române de pe Murș, cari au arangeat această petrecere în favorul bisericii din Govâșdia.

După atâtea petreceri străine, de cari am avut parte iarna aceasta în Săvârșin, — petrecere de aseară ne-a atins într'un mod atât de plăcut prin timbrul ei curat românesc.

„Ei copile! Azi vei dansa și pentru — biserică! (Destul am dansat în viața-mi pentru veduve și orfan, pentru surdo-muși, ba chiar și pentru — Bur!!) Gândul, că „pentru biserică“ — mi încălzia inimioara apropiindu-mă de „Cerbul de aur“...“

Ajuns la „locul cu norocul“ — localitățile otelului erau „destul“ de tixite de lume: un conglomerat pistriț și bizar în felul său; ungurenii, ardelenii și lăcășii din — trei unghiuși...

Sala de petrecere, destul de spațioasă și decorată cu mult gust, era albă de lumina moale și feerică a lampelor de Auer, ear printre valurile de lumină, părechii-părechii de ochi frumoși și cuminți străluciau de nerăbdare, de fericire... Dulce ră-

săreau „fluturii“ printre faldurile molatice ale costumelor naționale, chiar și bănuții gălbiori și șagalnicele măgele fluturau mai ademenitor dintre albețea formelor rotunde...

Corectă a fost și laudă merită rugarea comitetului arangiator, ca damele să se presinte „într'un cât numai să poate în costume naționale! Și partea covârșitoare a publicului — o prea frumoasă cunună de dame — grăbit a satisfacă acestei dorințe.

Pe lângă frumșetea și bogăția lor, — interesante erau costumele naționale și din alte motive. Situațiunea acestui oraș aduce cu sine faptul, că în costumele de pe aici aflăm motivele portului din diferite ținuturi, câte un fir două de mătăsoasă și arată portul de peste Murș, cel din țeara ungurească; câte-o încrețitură făcută cu mult gust poartă tiubul gingașului port săliștean și în fine vezi „chei“ și câte alte interesante mărunțuri, — toate caracteristice frumosului port bănățanesc...

La un semn dat, taraful micuț, dar stralncitor de negru al „primașului“ din Săvârșin trage una „bătrânească“ și liu și sârbătorește se începe „Hora“, apoi mereu, se întinde în cercuri tot mai mari, tot mai vesele, tot mai încântătoare... Și în horă poți admira mai bine decât ori și unde toată frumșetea pitorescului port național și prin dulcea legănare, tot farmecul ce împodobeste drăgulețele noastre Românețe... Oa o cunună frumoasă, impletită din dalb flori... salbă lângă salbă... comori lângă comori..., hora stringe în rindurile ei toată primăvara, tot farmecul vieții...

Și joc după joc, veselia tot crește; câte-un Vals într'aripat, sau vre-o Polcă sburdalnică, sau vre-un quadrille cochet, — dau tinerimei „ocasiuni mai binevenite“ ca să înțeleagă și să fie înțeleși..., pe când la Ardeleană sau în vre-o Măzărică poți privi ca și într'o carte deschisă în ochii vorbăreții de fată mare...

Foarte bună impresiune au făcut „Călușerii“ din Govâșdia cu înfățișarea lor măreață și plină de voinicie, cu consumele frumos împodobite, dar în deosebi cu jocul lor sigur și precis. În frunte cu energicul lor vâtav (și cu simpaticul lor măietru!), ei au stors admirațiunea publicului, care i-a aplaudat des și în mod frenetic.

Tot așa și Bătuta și Româna; cea din urmă mai cu seamă s'a dansat cu multă măiestrie și a fost foarte bine primită din partea publicului, cu atât mai vârtos, că și prin părțile aceste e „raritate“. Iși era mai mare dragul să vezi țărănimea într'un rând cu inteligența dansând cu atâtea dibăcie acest clasic dans.

Succesul moral al petrecerii a fost la întâiime, cel material încă a fost foarte îndestulit. Și pentru toate în primul rând, laudă întreită merită on. dame de pe Murș, cari n'au cruțat nici o jertfă, ca această petrecere să fie cât să poate de reușită.

Dintre oaspeți am remarcat inteligența română din Săvârșin și jur. Bine reprezentată a fost Vărădia cu drăgălașele-i Românețe, (dintre cari — între noi fie zis! — cu tot dreptul, cea mai micuță a fost cea mai — drăguță!) apoi Govâșdia cu dansatoarele-i iscusite și cu frumoșii ei călușeri; în fine de prin părțile Lipovei, Făgetului și Aradului, din Lalasint, Conop, Bărchiș, Căpolnaș, de prin satele din jurul Săvârșinului, ba chiar și din părțile Dobrei. Numărul prea frumos de preoți încă nu-l pot trece cu vederea...

Doritorii de conveniri românești, — indeosebi pentru scopuri atât de frumoase ca și al acestei petreceri — în zori de zi neam despărțit, deplin mulțumiți și satisfăcuți în asteptări.

Ce privește drăguțele noastre coconițe, sunt convins, că obosite de dans și fermecate de cele mai plăcute suveniruri an plecat dela petrecerea de aseară. Șagalnicul sburător și-a arătat și aici puterea săgeților lui, furând pacea din feciorelnice pepturi și arzând atâtea buze rumenioare cu vâpaia mistuitorului foc al iubirei...!

Bănățanul.

Sfat de urmat.

„Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm“, Frumoasă învățătura ne dă acest principiu și fericit să poate numi acel bărbat, care a înțeles pe deplin cuprinsul înțelept al acestor cuvinte încă în timpul cât a stat pe băncile școlii. Pentru-ce? Pentru-că omul pășind în viață îl întâmpină cele mai multe greutăți și mai ales omul lipsit de învățătura are de a purta lupte îngrozitoare în întreaga lui viață. Pentru-ce să nu încungurăm noi ceea-ce putem? Foarte ușor de încungurată, dar durere, că partea cea mai mare din poporul nostru susține că numai acel om își va putea ajunge scopurile sale mărețe, numai acel om va putea delătura dela sine toate greutățile, care s'a putut împărtași de fructele cele dulci ale învățăturii; pe la școlile mai înalte, este adevărat dar nimeni să nu fie de credința aceea, că fructele învățăturii și-le poate câștiga omul, numai în timpul cât stă în școală, deoarece-ce cunoștințele câștigate în școală nu sunt în-

deajuns omului, ci ele servesc numai ca un început. Precum este fundamentul casei pe care se razimă toată edificarea, tocmai așa este și acel început, adică începutul învățământului.

Deci fiecare părinte trupesc și sufletesc să se îngrijască, ca copiilor să li-se pună un fundament bun, ear de-aici mai departe ei sunt îndatorați ca pe lângă cunoștințele primite în anii cei dintâi a-și îmbogăți magazinul lor intelectual.

Precum strigucioasa de albină sboară din floare în floare spre a-și aduna miere, întocmai așa și omul căruia îi stă deschisă cartea cea sfântă, numită altcum și mama „Natura“ din care de ici și de colé poate să și adune câte ceva folositor.

Iubiților cetitori! ca să puteți fi pe deplin convinși, că omul și afară de școală poate învăța, eu vă voi aduce un exemplu și anume: Un eremit evlavios a fost cercetat în peștera sa de un domn mare; ear conversarea eremitului cu Domnul făcu pe acesta să cugete, oare pela câte școlile înalte a umblat acest bătrân, până și-a adunat atâtea cunoștințe? și zicând să-i arate cărțile, bătrânul acesta a prins pe domnul de mână și l-a condus afară din peșteră; arătând cu mâna pe pământ și ceriu apoi zicând: Eu am avut numai o carte din care am învățat și învăț și astăzi, aceea este cartea cea mare numită, și „Natura“.

Deci cred că fie-care după-ce a cetit cu luare aminte acest exemplu frumos, va fi pe deplin convins, că omul și afară de școală se poate perfecționa.

Ce credeți: ce este mai mult decât învățătura, chiar în viața de toate zilele să lămurăte că nimic nu este mai natural, nimic nu este mai pipăibil decât folosul învățăturii; chiar proverbul zice: „Câți știu carte și cetesc, cu patru ochi se numesc“.

Eu cred, că fie-care om pe lângă ajutorul celui de sus, va putea urma aceste principii. să se mai lese lenea la o parte căci: „Cănele care doarme, nu prinde epuri“. Tot omul să caute a-și prinde frate de cruce pe cele două surori; adică, ordinea și cruțarea aceste două surori să gândesc numai într'acolo, cum ar putea să le conducă în bine toate lucrurile, se gândesc nu numai pentru prezent dar și

DOINE.

(Din Gross).

Mândruța de pe vale
Mută-ți casa în drum mare
Să te vezi mândro mai bine
Când oi trece pângă tine.

Am o mândră ca o cruce
Și vreau alții să mi-o apuce
Dumnezeu să nu le-ajute.
Mândra mea de mândră mare
În lume păreche n'are,
Fața-i albă ca spuma
Ochii-s negri ca mura
Gura-i dulce ca smochina
De tot te-ai iubi cu ea.

Spusuți-am mândruța eu
Când ședeai pe patul meu
Să fi floare din câmpie
Să-mi fi dragă numai mie.
Eu mândră și-am cuvântat
Să nu mergi la nuntă-n sat
Că te-oi ținea cu smochine
Și cu ape cristaline,
Cu bomboane de mătăsoasă
Tu iubita mea aleasă,
Tu aceia n'ai ținut
Și pe mine m'ai perdut.

Păsăruică de pe creangă
Du-te la mândra și-o ntreabă

Ma! iubine-om, ori că ba
Ori lăsane-om cu-atăta.

Maxim Popescu,
comerciant.

Badea meu cu casa în colț
Ține ducheau și negoț,
Eu mă duc să țirguesc
El mă roagă să-l iubesc.

Ardă-te focul de dor
Și pe tine domnișor
M'ai învățat a iubi
De nu mă pot odihni,
Că eu pentru dorul tău
Mult somn am perdut zău,
Să te bată vânturile
Ca pe mine gândurile.

Iartă-mă bade cuminte
Că eu te-am iubit ferbinte,
Că de-aș fi știut așa
Să mă bată Preceasta
De-aș fi călcat voia ta.
Iartă-mă iubit cu dor
Că eu după tine mor,
Iartă-mă iubit cu jele
Că nu știu vorbele mele.
Nu gândi că eu uit
Până mă bag în pământ,
De oi trăi cât peatra în munte
Vorbele tale nu-s pierdute.

Hei bădită nu fi căne
Mult am răbdat pentru tine,

Dela străint și părinți
Chiar și del'ai mel vecint,
Dela popa și birbu,
Pentru tine dragul meu,
Sfânta lună știe bine,
Când mergeam eu pe la tine,
Luna și cu stelele
Imi stau mărturiile:
Că la tine am umblat
Și în ploii și pe uscat

Frunză verde lemn uscat
Nu fi bade supărat,
Năcszu și voia rea
S'a pus pe inima mea,
Vino badeo Joi la noi
Să ne iubim amândoi.

De-aș ști bade că-ți veni
Eu frumos și-aș pregăti
Calea cu flori de trifoi
Să șezi bade tot la noi,
Și în prag floare de mac
Ca să-ți fie de mint drag,
Și pe masă floare-aleasă
Și să-mi zici că și-s mireasă.

Susana Popa.

Poesii populare.

(Din Săsciori).

Vino mândro după mine,
Că am două coșuri pline,
Unu pus cu fundu în sus

Plin mândro de ecuruz,
Una pus cu gara în jos
Plin mândro de grâu frumos,
Și-am o vacă de-a făta
Nu știu gonită i sau ba...
Ce hasnă-i de păru lung
Dacă n'at nici bol de jag.
De când am fost copil mic
Am văzut că mă fac voinic
Și-mi plăceau nevestele
Ca acuma fetele.

Iacob Ileana.

Dragoste cu vrăjitură.

De
Lică din Sibiu.
(Urmare).

— Aceasta nu e în voia ta, de sigur sunt niște nenorociți și ei care au ajuns pe aici și apoi bine știu tu cât de milos e căpitanul pentru asemenea nenorociți.

Tinerul la auxul acestor cuvinte, pare că se cuprinsese de spaimă și cu o față de tot sălbatică, cuprinsese mânia unuia din cuțitele ce le avea la brâu.

— Am mai făcut un omor, zise el, pentru care a trebuit să părăsesc satul meu, părinții mei, și mai ales pe Maria, iubita mea pentru care am săvârșit omorul. Atunci am săvârșit un omor prin care mi-am perdut pe iubita mea Maria, acum săvârșesc pe al doilea și îmi voi câștiga alta... și

La punctul propunerii independente; s'a ivit ideea a se tipări rapoartele generale și consemnarea membrilor Reuniunii, lucru, ce numai în acel cas să se esecutive de birou dacă mijloacele vor permite.

Trecându-se la alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani, au fost aclamați următorii: Pantaleon Lucața, director: Victor Tordășian secretar: Petru Ciora, cassar. ear' de membri: Dr. D. C. Barcianu, refer, școlar în pens.; Dem. Comșa, Prof. sem; Const. Demian, paroh; Ieronim Preda funcț. consist.; Florea Crucița, măiestru croitor; Nic. Domnariu, măiestru cismar; Iosif Marcu, măiestru pardositor; Ioan Dușe, măiestru cojocar; Simion Stoică, epitrop; Petru Stoica și George Arpășan, economi.

Exhaustiv ordinea de zi, dl director mulțumește pentru încrederea, de care aducea a împărtășit direcțiunea și mulțumind membrilor din direcțiune pentru conlucrarea — declară adunarea generală de încheiată.

În cele următoare dăm raportul general al direcțiunii;

Onorabilă adunare generală!

Fideli dispozițiunilor §. 11 din statutele „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, ne luăm voe a prezenta despre lucrările îndeplinite de direcțiune în anul 1902, care este al 3 lea de existență, următorul.

Raport general.

Dat fiind, că cea mai mare parte a membrilor reuniunii noastre este recrutată din clasa muncitorilor noștri mai scâpați, car. au știu și nu pot beneficia de favorurile oferite de institutele de asigurare și ale altor asemenea așezăminte folositoare — înăfacerea împreunată cu ea se rev. să mai cu seamă asupra acelei clase. Ajutoarele relativ însemnate imbiate de reuniune, în schimbul modestelor taxe a 60 bani de casul de moarte și și acestea solvite de multe ori la mari intervale și imbiate atunci, când moștenitorii legali ai membrilor răposăți au mai întezită trebuința de mijloace bănești — au chemarea de a desvolta tot mai mult interesul față de reuniune.

Membrii noștri răposăți în a. 1902 sunt următorii:

- 1 Nicolae Meldovan, econom, decedat la 5 Ianuarie n. 1902.
2 Ioan Pinciu, sconom, decedat la 6 Ianuarie n. 1902.
3 Nicolae Cristea, asesor consist., decedat la 7 Februarie n. 1902.
4 Dafina Sinu, din Lisa, decedată la 17 Februarie n. 1902.
5. Ioan Ogreriu, ziler, decedat la 7 Martie n. 1902.
6. Silvia Dr. Barcian n Oltean decedată la 29 Maiu n. 1902.
7. Ana Drăgan, econoamă, dece, dată la 21 Iunie n. 1902.
8. Spiridon Dimian, par., Brețcu, decedat la 20 Iulie n. 1902.
9. Stanciu, ziler, econom, decedat la 30 Iulie n. 1902.
10. Ioan N. Stanciu, econom, decedat la 2 Octomvrie n. 1902.
11. Avram Armean, absolvent îndrepturii, decedat la 12 Oct. n. 1902.
12. Ioan Roșca, măiestru pantofar, decedat a 6 Noemvrie n. 1902.
13 Nicolae Devan, cărămidar, decedat la 4 Decemvrie n. 1902.
14 Nicolae Stoica, servitor, decedat la 4 Decemvrie n. 1902.
15. Constantin Popp sen., cofetar, decedat la 25 Decemvrie n. 1902.

Moștenitorilor legali li-s'au solvit îndată la prezentarea estrasului despre casul de moarte și a libelului de membru ajutoarele statutare. Sub acest titlu s'au solvit suma totală de cor. 1631. —, din cari s'au subtras 10%o statutare, cu suma de cor. 163, în favorul fondului „Asilului“.

Totalul membrilor răposăți în anii 1900, 1901 și 1902 e 29, cu ajutorul total de cor. 3061.50 bani, din cari s'au detras în favorul fondului „Asilului“ în total cor. 306.05.

Dintre cei 29 membri răposăți: 18 aparțin clasei muncitorilor economi, mare parte zileri; 3 clasei meseriașilor și 8 clasei așa zise a inteligenței.

Fondul „Asilului“ în anul 1902 a ajuns cifra de cor. 528.71, compusă din următoarele sume:

- 1. Depunerea cu 31 Dec. 1901 a fost . . . cor. 266.77
2. Competințele direct. P. Lucața, dăruite . . . 60.—
3. Competințele secretar. V. Tordășianu, dăruite . . . 45.—
4. 10 %o detragere după 15 casuri de moarte . . . 163 —
5. 4 1/2 %o interese capitalizate după suma depusă . . . 13 95
6. Medicul de stab' super. militar, dl Ioan Pop, din Brașov, dăruiește în amintirea prietenilor sei decedați Nic. Cristea, fost asesor cons. și Dr Nicolae Olariu, fost adv. suma . . . 5 —
7. Secret. V. Tordășianu dăruiește din prilejul onomasticeii sale . . . 5 —
Suma totală . . . cor. 558.71

În cursul anului 1902 au intrat 30 membri noi, cari solvind taxa de înscriere a 2 cor 60, au răscumpărat fie-care cel puțin 3 casuri de moarte anterioare. Totalul membrilor cu finea anului 1902 ar fi trebuit să atingă cifra de 445, au răposat însă 19, au repășit 6 și anume Maria Greavu, Ioan Gane măiestru cojocar; K. Czky, Nicolae Mocean, Maria Mocian, Ioan Tomuș, ferestrar, și astfel au rămas 420 membri.

Cu toate silințele, ce ni-le-am dat de a înființa secția a 2-a, independentă, până de present nu ne-a fost posibil de a înscrie numărul recerut de membri în acest scop.

Venitele proprii ale Reuniunii în 1902 au fost următoarele:

- 1. Taxe de înscriere dela 30 membri noi a 2 cor. cor. 60.—
2. Taxe a 60 bani dela membri după casurile de „ 2959.40
3. Interese după capitalele depuse . . . „ 67.44
În total . . . cor. 3088.84

Cheltuelile au fost următoarele:

- 1. Ajutoare după 15 casuri de moarte . . . cor. 1631.—
2. Remunerația portăre-lului . . . „ 160.—
3. Chiria pro 1902 . . . „ 60.—
4. Competințele directoru-lui, cassarului și ale secre-tarului . . . „ 225—
Suma totală . . . cor. 2076—

Averea Reuniunii cu finea anului 1902 constă din:

- 1. Saldul casei . . . cor. 237.57
2. Elocat la „Albina“, li-bel nr. 19024 . . . „ 281.37
3. 4 scrisori fonciare „Al-bine“ a 500 cor . . . „ 20.0—
În total . . . cor. 2518.94

la care adogând suma elocată a fondului „Asilului“ cu cor. . . . 558.71

Suma totală în bani e cu cor. 3077.65

Suporul în avere față de anul trecut e de cor. 1279.78.

Pentru casurile de moarte s'incassat conform celor de sus 2956 cor. 40 bani, rămănd în restanță 778 cor. 40 bai, din care o însemnată parte s'a incassat în zilele prime ale anului de față. Cu considerare la împrejurarea că pe baza statutelor, în anul 1902 espiră man-

datul nostru, onorabila adunare generală va binevoi să aleagă direcțiunea pe un nou period de trei ani.

Pe baza celor premerse onorabila adunare generală se binevoiescă:

- a) a lua raportul general la cunoștință;
b) a aproba rațiociniile pro 1902 și a vota direcțiunea absoluturii;
c) a alege direcțiunea pe noul period de 3 ani.

Din ședința direcțiunii, ținută la 21 Decemvrie 1902.

P. Lucața, director. V. Tordășianu, secretar.

Concurs.

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român publică concurs pentru Dicționarul toponomastic geografic al unui comitat localit de Români în Ungaria și Transilvania.

Premiul lucrării va fi 500 de coroane.

Lucrările vor trebui prezentate până la 1 Martie 1904 la adresa prezidiului Asociațiunii.

Secțiunea istorică va censura lucrările intrate și în privința premiării va face propunere ședinții plenare a secțiunilor, care va decide în merit. Premiul nu se poate divisa, ci trebuie dat întreg lucrării celei mai bune, dar Asociațiunea poate intra la învoială cu autorii lucrărilor nepremiate pentru tipărirea lor. Opu premiat se va tipări pe spesele Asociațiunii în 500 exemplare, din care 100 se vor da în posesiunea autorului. Opu tipărit se va pune în vânzare cu preț potrivit. Secțiunea istorică este însă îndreptățită, ca după trebuință să dispună tipărirea lucrărilor primite și numai în „Transilvania“, organul oficial al Asociațiunii. Numele autorilor să se alature în plicuri sigilate. Plicul cu numele autorului premiat se va desface după decizul în merit al ședinței plenare a secțiunilor.

Dicționarul de sub întrebare trebuie să conțină toate orașele, satele și catunele comitatului respectiv și la fie-care oraș, sat ori cătun trebuie să se aducă următoarele date:

- 1. Numele românesc al comunei (oraș, cătun). Cum îi zic alte neamuri locuitoare în comună? Numirea oficială. Ce nume a avut eventual în vechime? Ce legende ori tradițiuni sunt asupra numirii românești a comunei? Descrierea geografică a comunei pe scurt.
2. Numele apelor, insulelor, munților, dealurilor și — încăt ar fi de interes — să se înșire și, coastele munților și ale dealurilor, pădurile, poienele, livezile, văile dintre munți și dealuri și numele deosebitor părți din hotarul comunei. Descrierea geografică a tuturor acestor localități.
3. Locuri istorice. Tradițiunea și legendele despre ele.
4. Locuitorii români ai comunei după numărul, confesiunea și ocupațiunea lor.
5. Instituțiunile culturale românești (bisericii, școale, societăți, asocieri).
6. Câtă proprietate de pământ se află în posesiunea Românilor (jughere castrale)?

Datele cuprinse în punctele 4—6 se vor expune lângă numele comunei respective arătându-se totodată poziția oficială a comunei (oraș municipal, oraș cu magistrat regulat, comună mare, comună mică), precum și cercul pretorial, de care se ține comuna.

Numirile localităților adunate în chipul acesta se vor așeza și se vor scrie în ordine alfabetică.

Din ședința Comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 5 Febr. 1903.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru ajutorarea familiei rămasă după reposesarea fostului coleg (invătătorii) Aurel Popoviciu au mai colectat și contribuit următorii:

1. Dl Ioan Roșu, invătător a colectat dela următorii domni: M. Zs'ó, 2 cor. Iosif Angelina, 1 cor. Ozsternánd, 40 fl.; Zilinger Iacob, 1 cor. Augustin Boțoc, 1 cor. Áldás Daniel, 20 fl.; özv. Lengyel József (Uj Szt. Anna) 40 fl.; Ioan Marita, 40 fl.; Ioan Fuararu, 1 cor. Petru Tacera, 1 cor. Bătinge József, 40 fl.; Musca Georgiu, 1 cor. Mihail Leucăția, 1 cor. Mitru Sălăgian, 40 fl.; Vasiliie Drig, 40 fl.; Iacob Nusca, 1 cor. Petru Pecican, 20 fl.; Iosif Cuedan, 40 fl.; Ioan Musca (năsăditu) 20 fl.; Ilie Musca, 20 fl.; Gyurkovics István, 30 fl.; Todor Dobrea, 20 fl.; Ilie Masca (Sz. H.) 30 fl., Pavel Musca (năsăditu) 20 fl.; Ioan Musca (rugu) 40 fl.; Toți din Comlanș (com. Arad).

2. Dl George Abrudan, invătător a colectat dela următorii domni: Bacis Pavel (Pucsi) 40 fl.; Vilhelmina Abrudan, 40 fl.; Ioan Maghics, 10 fl.; Teodor Murza 10 fl.; Florian Morariu, 10 fl.; Iosif Brad, 10 fl.; și Mihail Marc, 10 fl.; Toți din Arăneșg. De tot: 17 cor. 30 fleri.

Care sună am predat-o familiei din chestiane.

În numele familiei din chestie, viu și pe aceeași cale a le exprima mariminoșilor domni contributori celea mai vii mulțumite potându-le, să le dăruiască Dumnezeu vieță îndelungată și fericită.

Miersig, la 30 Ianuarie 1903 v.

Iulian Paguba, invătător.

Bibliografie.

Conținutul din revista, „Convorbiri Literare“ Nr. 2, anul 37 1903 este: Oratori, retori și limbuți, de Titu Maiorescu. — Istoria diplomatică a chestiunii israelite în România. * * *. Homer: Iliada. Cântul VIII, de G. Murru. — Lordul cel mititel, roman de E. H. Burnett (traducere din englezește) de A. — Lacrămii găsite de (schită), de I. A. Basarabescu. — Din Rucăr (roman), de Ciru Oeconomu. — Logofătul Costache Conachi, de G. Bogdan-Duică. — După 1848—49, de Vasilie Pirvan. — Noaptea învierii (poesie), de C. Virgolic. — M. Codreanu, Diafane (recensiune), de St. Orășeanu. — Duiliu Zamfirescu, în răboiu (recensiune), de M. B. — Bibliografie, de N. Iorga.

A apărut Nr. 3 al Revistei, „Illustrațiunea Română“ cu următorul sumar:

Maior G. Boureau: În amintirea unui erou. — Haralamb G. Lecca: Amantă, — Cosciugul. — Nae D. Țăranu: O aniversare. — Cornelia din Moldova: Dor de duca. — Al. Antemireanu: Vederea generală a lucrurilor. — Ludovic Dauș: — Cântec. Iuliu Săvescu: iubire stelară. — Loris: Vermont. — George Cair: Soarta poesiei. — Const. B. Obedeau: Resburare și ursită. — D. Teolur: Romanță. — D. Mendonidi: Femeia și bărbatul. — Gh. Constantinescu: Mă mint. — Costin: Surpatele. — Ludovic Dauș: Dor Nebun, roman. — Iuliu Săvescu: Sborul sufletului. — Dem. Moldoveanu: Ție. — Hafy: Femeile n Maroc. — Em. Grigoro-vovita: Oameni de moda veche. — Chestia Balcanică. — Din lume. — Portrete: Valter Mărcăneanu. — Vermont. — Facsimil: Ultima scrisoare a lui Valter. — Ilustrațiuni: M. S. Regele Carol de obedeau; Surpatele din Vilcea; În lupta pentru artă de N. Vermont; Advonul mănăstirei Comana; Caricatură: O equație la bal mascat de Est.

RUGĂM

toți abonenții restanțieri să... nevoiască a plăti ce ne dato-

Adm. „Tribunet Poporului“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 27 Februarie a. 1903.

M. Sa Monarhu, după cum se scrie...

Lista civilă Proiectul le lege despre...

Alegerea dela Ceica s'a sfârșit...

Recursul in casație, ce l'a inat-

Un ziar german, care apără in-

Mare demonstrație in biserică.

Din Valea-Almajului. Ni-se scrie:

Teologul de vre-o 12 ani de când...

Teologul de 3 ani nu a primit preotul...

Abonentul Nr. 3599.

Caz de moarte. George Bogdan din...

Inmormântarea s'a făcut la 27 Ianuarie...

Impărăteasa Eugenia și gar-

La curtea cu jurați din Deva...

Hymen. Piensel Etel, Lipova și Junger...

Oficerii bătași. Din Korárom se...

Conjurație in contra Suveran-

Conjurație in contra Suveran-

dispoziții pentru omorirea suveranilor euro-

Petreceri. Reuniunea satelilor ro-

Reuniunea română de cântări și...

Concert și teatru va avea loc...

Reuniunea de cântări gr. or. rom.

Un preot martir. Din Pittsburg...

Toți știu, că sămânțele de napl de...

O carte bună. Primim următo-

Tipografia și Librăria diocesana...

Mulțumită publică. Subscribul vin...

1903. Ioan Milea, stud. in cursul III...

Un scriitor, care a fost mai multa...

Neputând mulțami acelor...

POSTA REDACTIEI.

Rugăm pe cei-ce ne trimit coresp-

Certuri cu preoțimea nu putem pu-

Petru Gergar și M. Mercia în Reșița.

Avram Borcea, Sicula. Cele trimise...

Ilie Ruva Bozovicu. Publică și...

PARTEA ECONOMICA.

Prețul spiritului din Arad 26 Februarie.

Bursa de grâne din Budapesta

Bursa comerțului cu porci din Kőbánya.

Red. respons. Ioan Russa Șirbanu.

Insertiuni și reclame.

INVITARE DE ADONAMENT. „BUNUL ECONOM“.

Cea mai ieftină și totodată unica foaie...

Costă: pe anul întreg (2 fl.) 4 coroane...

Ct. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ Nr. 10025.

Abonamente se plătesc înainte și se...

898 4-10 Administrația „BUNULUI ECONOM“.

